

Justice se bude muset přizpůsobit on-line prostředí

Justice se bude muset časem přizpůsobit on-line prostředí, ve kterém se společnost již dnes nachází. Některé dílčí problémy se již podařilo vyřešit, ale stále je zde mnoho těch nevyřešených. K zjednodušení a zkvalitnění práce soudů i advokátů by pomohlo hlavně zavedení elektronických spisů, shodli se účastníci dnešního již třetího kulatého stolu k zavedení on-line soudnictví.

Do on-line světa přechází již hodně byznysu, on-line se obchoduje v mnohem větším rozsahu než jsme si dovedli ještě nedávno představit, řekl předseda České advokátní komory (ČAK) Robert Němec. "Je jenom logické, že generace, která do on-line světa s byznysem přechází, bude očekávat, že řešení jejích problémů, byť by to byly problémy soudního charakteru, bude možné v on-linovém světě řešit také," uvedl Němec. Upozornil, že nikoho dnes ani nenapadne obsluhovat účet v bance jinak než on-line a podobně se uzavírá mnoho malých i velkých obchodů nebo se obchoduje na burzách. Právo na to bude muset reagovat.

Hlavní výhodou elektronizace soudnictví vidí nejen ve zefektivnění řízení, ale také eliminaci lidských chyb.

Také předseda Nejvyššího soudu (NS) Petr Angyalossy je příznivcem elektronizace justice, protože v elektronickém světě žijeme. "Justice, přestože je konzervativní, již ve svém naturelu, tak nemůže zaostávat za zbytkem světa, protože řešíme problémy toho světa okolního," uvedl. Věřící, že se justici podaří posunout směrem k elektronizaci, což bude prospěšné hlavně pro veřejnost. Je to otázka času i financí, jak brzy se to podaří, ale nebude to jednoduché, dodal.

Jednoduché spory lze svěřit elektronickému rozhodování, kde by byl lidský zásah minimální či pouze kontrolní, uvedl Angyalossy. Již dnes existuje například elektronický platební rozkaz. Za loňský rok jich bylo vydáno zhruba 320.000. Soudci tento úkon trvá minimálně půl hodiny. Zavedení elektronických platebních rozkazů by soudců umožnilo věnovat více času takovým případům, které jsou složité a vyžadují jejich erudici a odbornost.

Cílem zavádění on-line soudnictví jsou podle Němce dvě věci, které spolu úzce souvisí. Za prvé je to elektronizace justice, třeba zavedení elektronického spisu s možností dálkového přístupu. Projekt on-line soudnictví je pak podle něj cesta pilotního projektu, který, když se podaří správně implementovat, bude možné použít v celé justici.

Vyplňování inteligentního formuláře může eliminovat slepé cesty a dojít až k vypracování žaloby či podání na katastr nemovitostí. Jsme ve světě, kde informace digitální již v podstatě existuje, a je potřeba zajistit, aby s nimi mohly soudy pracovat, uvedl Němec. Dnes se často děje, že se již existující digitální informace vytiskne a dál se s ní pracuje jako s papírem.

Občané a společnosti by měli mít možnost podávat správná podání efektivněji a soudy by s nimi měly umět pracovat a nezdržovat se přepisováním, doplnil ředitel odboru elektronizace justice ministerstva spravedlnosti Přemysl Sezemský.

Podle Angyalossyho se eJustice vyvíjí. Například od ledna je již takzvaná Zelená sbírka, kde jsou

vybraná rozhodnutí NS, která jsou precedenčně zajímavá, přístupná na webu soudu široké veřejnosti zdarma. Lidé, kteří se například chtějí soudit, si tak mohou zjistit, jaký má Nejvyšší soud na podobnou problematiku pohled. Podobně soud zveřejňuje i zajímavá rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, takzvanou Modrou knihu.

Na druhé straně je potřeba zajistit přístup ke spravedlnosti všem občanům, kteří nemají přístup k internetu. S tím souhlasí i přední tuzemský expert na e-Justici a ODR Pavel Loutocký z Masarykovy univerzity v Brně. Občany i justici je potřeba ale i přesvědčit o výhodách eJustice.

Elektronický spis by podle Němce pomohl advokátům v přístupu k informacím na dálku, bez nutnosti dojíždět často na dlouhé vzdálenosti, aby mohli do spisu nahlédnout. Existuje již u insolvenčního práva, ale v dalších oblastech ještě ne. Do soudního systému by se také měly více zavést videokonference. Například koronavirová pandemie ukázala výhody porad advokátů s klienty ve vazebních věznicích. Také celá řada úkonů v přípravném řízení se podle něj dá odehrát pomocí videokonference. Řízení by se tak zefektivnilo.

Projekt eJustice má zpoždění připustil Sezemský, jejím základem by měl být elektronický spis. Veřejná zakázka na něj se podle něj v minulost zadrhala, ale věří, že nyní je to na lepší cestě a v nejbližší době by mohly být zveřejněny nějaké informace.

Kulaté stoly, kterých je dohromady sedm, jsou součástí plnění výzkumného projektu o přípravě on-line soudnictví, financovaného Technologickou agenturou ČR. Řešiteli jsou advokátní kancelář PRK Partners, Masarykova univerzita v Brně a Vysoké učení technické Brno.

Příští debata se uskuteční za zase měsíc na www.ceskenoviny.cz. Dotazy v průběhu kulatého stolu bude možné opět pokládat přes Sli.do s hashtagem #CTK-justice.

Celý záznam zde:

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)
- [Legal Innovation Day 2026: AI v právu v praxi - inspirace, konkrétní řešení i prostor Libra](#)
- [Stabilizace M&A trhu v Evropě pokračuje, druhé letošní čtvrtletí slibuje oživení](#)
- [LEAGLE.ONE: Když spor nemusí skončit u soudu: proč byznys volí arbitráž](#)

- [Nová éra práce: České a slovenské firmy hledají funkční spolupráci lidí a AI. Klíčová je firemní kultura a důvěra](#)